

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 09. oktobar 2024.godine

BLIC- U SUBOTU DOBIO SRCE, DANAS VEĆ ŠETA: Novi organ na "Dedinju" dobio muškarac (54) iz Loznice, u njemu kuca srce čoveka koji je spasao pet života

BLIC- ONA JE NAJBOLJA MEDICINSKA SESTRA U SRBIJI: Brankica iz Pribroja skoro tri decenije pomaže najtežim pacijentima

BLIC- Javljuju se MASOVNA KRVARENJA, smrtnost ide i do 90 odsto, a evo kako se prenosi: Strahuje se da je MARBURG VIRUS stigao u Evropu

N1- Genetičar Stojković o lečenju dijabetesa matičnim ćelijama: Šta to znači za obolele

N1- Anksioznost i depresija najčešće tegobe zaposlenih

RTV- U Srbiji 1.800.000 obolelih od reumatskih bolesti

RTV- U Institutu "Dedinje" urađena još jedna uspešna transplantacija srca

POLITIKA- Jubilej Opšte bolnice u Subotici

POLITIKA- Dugo čekanje na operacije zbog manjka ortopeda

U SUBOTU DOBIO SRCE, DANAS VEĆ ŠETA: Novi organ na "Dedinju" dobio muškarac (54) iz Loznice, u njemu kuca srce čoveka koji je spasao pet života

Pacijent koji je u subotu dobio novo srce na Institutu za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" uspešno se oporavlja, a u prilog tome ide činjenica da je već prvog dana nakon transplantacije odvojen od mehaničke ventilacije, nasmejan i sjajno raspoložen, a drugog dana po operaciji, ustajao je i stajao pored kreveta, dok danas i šeta pored njega.

U Institutu „Dedinje“ subotu je naime, urađena je još jedna uspešna transplantacija srca, samo dva meseca nakon prve. Srce je dobio muškarac iz Loznice od 54 godine, koji je pre toga imao ozbiljne probleme sa srcem.

U njemu sada kuca srce muškarca iz Niša, mlađeg samo tri godine od njega, koji je preminuo usled teške traume mozga.

Transplantacija je obavljena u subotu, 5. oktobra 2024. godine, a pored pacijenta koji je dobio srce, zahvaljujući ljudskosti, empatiji i hrabrosti porodice donora, darivanjem bubrega i rožnjača, još četiri osobe su dobile šansu za novi, kvalitetniji život.

- Dobra okolnost je da su donor i naš pacijent bili podudarni po krvnoj grupi i starosnoj dobi, što je omogućilo idealno uparivanje donorskog organa i primaoca. I ovog puta korišćen je OCS sistem za čuvanje organa (The TransMedics Organ Care System). Ovaj aparat, odnosno kutija, omogućava da se srce, koje se stavlja u njega, perfunduje krvlju donora. Tako srce sve vreme kuca, od momenta kada se uzme iz grudnog koša donora, kada se kratko zaustavi i stavlja u mašinu, sve do trenutka kada se ugradi u grudni koš primaoca. Na taj način isključena je mogućnost da srce pati zbog nedostatka krvi i kiseonika, tako da je ta vrsta zaštite organa apsolutno najbolja. To je u okruženju omogućeno jedino Institutu

"Dedinje", a mi se nadamo da će Republički fond za zdravstveno osiguranje prepoznati značaj tog aparata i da će transplantacionim timovima biti omogućeno njegovo korišćenje o trošku države - objašnjava doc. dr Saša Borović, rukovodilac Centra za srčanu slabost u Institutu "Dedinje".

Organizam dobro prihvatio organ

Prema rečima dr Borovića već prvog dana nakon transplantacije, pacijent je bio odvojen od mehaničke ventilacije, nasmejan i sjajno raspoložen, a drugog dana po operaciji, ustajao je i stajao pored kreveta.

- Danas već šeta pored kreveta, organizam je dobro prihvatio novi organ, nema pokazatelja odbacivanja za sada. Ceo tim je jako zadovoljan njegovim oporavkom. Očekujemo da će se nastaviti ovakva dinamika njegovog oporavka i da će za najviše tri nedelje napustiti bolnicu. Ogromna zahvalnost porodici koja je dala pristanak za darivanje organa, jer se na taj način nekome produžio život. Apelujem na celo građanstvo da shvate da smo mi profesionalci, da smo posvećeni svojim pacijentima, radimo danonoćno, te od njih očekujemo da pronađu kod sebe humanost i empatiju kako bi nam pomogli, a samim tim i mi pacijentima - navodi dr Borović.

Pored kardiohirurga doc. dr Borovića, tim koji je učestvovao u transplantaciji činili su kardiohirurzi doc. dr Petar Vuković, dr Mladen Boričić, kao i anesteziolozi doc. dr Dragana Unić Stojanović, dr Siniša Jagodić, kardiolozi dr Dragana Košević i dr Jelena Stefanović Nešković, uz podršku dr Jelene Miladinović, dr Nataše Paunić i dr Bojane Milovanović.

Čuvaju ga "kao oči u glavi"

Uspešnosti transplantacije doprinele su i medicinske sestre Jasmina Medenica, Jana Mikavica, kao i anestetičari Jelena Vujatović, Zorica Selaković i Nikola Filipović, zatim instrumentarke Milena Stojković, Snežana Medaković i Katarina Tomić, dok su se za perfuziju pobrinuli Nemanja Ristić, Saša Milošević i Stevan Mitrović. Bolničarka Ljiljana Glumac takođe je imala važnu ulogu, a neizostavnu pomoć pružile su i Služba za laboratorijsku dijagnostiku i Odeljenje za transfuziju.

Nakon izlaska iz operacione sale, za pacijenta su se pobrinule i sestre u Intenzivnoj nezi „Dedinja“ Nevena Simić, Gordana Milisavljević, Danijela Stanojković, Ana Veličković, Iva Vokoun, Emilia Stojićević i Milka Aleksić.

Transplantirani pacijent se odlično oseća i doživljava veliko olakšanje. Kako i ne bi, kada ga, kako sam kaže, u Institutu „Dedinje“ čuvaju „kao oči u glavi“.

ONA JE NAJBOLJA MEDICINSKA SESTRA U SRBIJI: Brankica iz Pribaja skoro tri decenije pomaže najtežim pacijentima

U želji da oživi sećanje na mladu i hrabru rusku bolničarku, koja je tačno pre 100 godina došla u Srbiju, kao dobrovoljac da leči srpske vojнике na prvoj liniji fronta, a herojski je poginula već na početku Prvog svetskog rata, na Gučevu kod Loznice, fondacija "Zajedno za osmeh", pre tri godine, ustanovila je nagradu za najbolje medicinske sestre, tehničare - Milosrdna sestra Darja Aleksandrovna Korobkina.

Uručenje nagrada upriličeno je na svečanosti u Ruskom domu u Beogradu, a pored uvaženih gostiju, pripadnika struke, prisustvovali su i predstavnici Ambasade Ruske Federacije i Ministarstva zdravlja Srbije, Ruskog centra za nauku i kulturu, brojnih sponzora i prijatelja.

Među hiljade prijava, stručni žiri je odabrao samo tri najbolje u našoj zemlji. Za oblast sekundarne zdravstvene zaštite najbolja u Srbiji je Brankica Savović, medicinska sestra Bolnice Pribor, koja na intenzivnoj nezi radi već 27 godina.

- Nagradu nisam očekivala, iskreno nisam znala ni da su me predložili, ponosna sam ali moram istaći da ovo priznanje ne pripada samo meni, već kompletnom priborskom zdravstvu, Bolnici, kolegama sa Intenzivne - kaže za RINU Brankica.

Posao nije lak, ali nosi posebnu draž

Ona dodaje da posao medicinske sestre nije lak, jako zahtevan ali sa sobom ipak nosi posebnu draž.

- Intenzivna nega je timski rad. A kad ste porodica, kad radite timski, onda je sve lakše, iako smenski rad na intenzivnoj traži dosta odricanja i potpunu posvećenost pacijentu. Ali pored uloženog truda i rada,

brige i pažnje, rad na Intenzivnoj stvara i prijateljstva do kraja života, ali sa sobom nosi i posebne emocije. I one lepe, ali i one druge, ističe medicinska sestra Brankica Savović.

Najbolja medicinska sestra u oblasti sekundarne zdravstvene zaštite u Srbiji, je svakako pravi primer i mlađim kolegicama, u koje ima poverenja i za koje ima važnu poruku.

- Treba samo da su vredne, pažljive i strpljive i da znaju da pacijent u bolnicu nije došao iz hira, već iz potrebe, nužde i treba mu pomoći koliko to mogućnosti ljudske i stručne dozvoljavaju. Ja verujem u njih, poručuje Brankica Savović.

Ovo prestižno priznanje je i priznanje za kompletno pribosko zdravstvo, posebno Bolnicu, a verujemo da će Brankica Savović uživati i odmoriti se u nagradnom desetodnevnom boravku na Zlatiboru.

The screenshot shows a news article from Blic's website. The main headline reads: "Javljuju se MASOVNA KRVARENJA, smrtnost ide i do 90 odsto, a evo kako se prenosi: Strahuje se da je MARBURG VIRUS stigao u Evropu". Below the headline, there is a video player showing a medical professional in a hospital setting. To the right of the video, there is an advertisement for the iPhone 16 Pro. The sidebar features a purple banner with the text "ZVANIČNO NAJCITANIJI ŽENSKI PORTAL U SRBIJI" and "zena.rs".

Javljuju se MASOVNA KRVARENJA, smrtnost ide i do 90 odsto, a evo kako se prenosi: Strahuje se da je MARBURG VIRUS stigao u Evropu

Smrtnost od virusa Marburg iznosi zastrašujućih 90 odsto, u pojedinim zemljama proglašena je nova epidemija i ona se širi, a strahuje se da je ovaj virus stigao i u Evropu, tačnije u Nemačku. U pitanju je jedan od najopasnijih virusa, a profesor doktor Darko Nožić objasnio je kako se zaraza prenosi i kako izgleda lečenje.

Podsetimo, policija u Hamburgu naredila je pre pet dana hitnu evakuaciju voza koji je stigao iz Frankfurta zbog sumnje da su dve osobe u kompoziciji zaražene Marburg virusom. Putnici su se zabrinuli zbog toga što su jedan student i njegova devojka imali simptome koji su ličili na tešku prehladu. Policija je odmah reagovala evakuacijom voza i zatvaranjem dva železnička koloseka na hamburškoj stanici, a uskoro su na mesto događaja došli i vatrogasci kako bi pružili dodatnu podršku.

Kako je pojasnio dr Nožić, Ruanda je trenutno u epicentru epidemije. Trenutno ima oko 40 obolelih, a čak 20 njih je preminulo.

"Postoji protokol koji se mora poštovati kada neko dođe iz Ruande sa temperaturom. Takve osobe moraju biti podvrgnute tromesečnoj izolaciji. Inkubacija traje do tri nedelje. Oboleli se leče, dok se oni koji su bili u kontaktu sa zaraženima ili se sumnja da će oboleli stavlju u karantin. Najduži period inkubacije je tri nedelje, što znači da su ljudi koji su bili u kontaktu sa zaraženima pod rizikom," objašnjava dr Nožić.

Smrtnost i do 90 odsto

On dodaje da je strah velik, jer je Marburg trenutno najsmrtonosnija infektivna bolest. Procenat smrtnosti varira od 20 do 90 odsto u zavisnosti od nivoa pružene medicinske pomoći.

Kako se prenosi virus Marburg

Dr. Nožić ističe da virus Marburg nije kapljican i da se ne prenosi kao korona.

"Nije to korona. Najopasniji su virusi poput variola vere, ali su i oni kapljični. U slučaju Marburga, potreban je direktni kontakt, posebno među radnicima koji brinu o obolelima. Ipak, moguć je i indirektni prenos, jer virus može preživeti na površinama. Ako neko kreće da kija, kašlje ili malo prokrvari, virus može ostati aktivan do pet dana, pa ako se neko nasloni i protrči oči, može se indirektno zaraziti. Ipak, ovaj način prenosa nije intenzivan kao kod respiratornih virusnih infekcija, što je srećna okolnost. Najbrže se šire tipovi gripa i korona virusi, dok ovde ipak zahteva blizak kontakt", rekao je dr Nožić i dodao:

"Da bi se virus preneo, potrebna je neka rana ili povreda. Sluzokože su osjetljive, a polni odnos takođe predstavlja blizak kontakt. Dodir sa pljuvačkom ili krvlju predstavlja put prenosa," objasnio je dr Nožić i kaže da epidemija sada traje, treba izbegavati Ruandu kao zemlju za putovanje.

- Od 1967. godine do danas u Africi je bilo desetak epidemija, a obolelo je između 500 i 1.000 ljudi. Epidemije se javljaju svakih nekoliko godina - dodao je doktor.

Lečenje virusa

Kako pojašnjava doktor, s obzirom na to da se hemoragijska groznica (a ovaj virus se ranije nazivao i marburška hemoragijska groznica) u nekoj drugoj fazi bolesti karakteriše masovnim krvarenjem, kako na koži, tako i unutar unutrašnjih organa, u takvim slučajevima, neophodno je dati transfuzije krvi i eritrocita kako bi se spasio bolesnik.

Zbog ovoga, smrtnost može iznositi od 20 do 90 procenata.

"Gubitak krvi može biti značajan, ali to zavisi od individualnog slučaja. Ova bolest je slična mišijoj groznicama i spada u grupu hemoragijskih bolesti. Lečio sam oko dvadeset pacijenata sa ovim stanjem. Tokom lečenja, javljaju se masovna krvarenja, podliv, a krvarenja se mogu dešavati u bubrežima, jetri i crevima, što dovodi do krvavih stolica. Iako je mišija groznica retka, ona postoji", pojašnjava on.

Dr Nožić ističe da je potrebno ponašati se u skladu sa epidemiološkom situacijom u zavisnosti gde se čovek nalazi.

A screenshot of a web browser displaying a news article from N1. The title of the article is "Genetičar Stojković o lečenju dijabetesa matičnim ćelijama: Šta to znači za obolele". Below the title is a video player showing a man with glasses speaking. To the right of the video, there is a sidebar titled "NAJNOVIJE VESTI" with several news snippets. At the bottom of the page, there is a navigation bar with various links and social media icons.

Genetičar Stojković o lečenju dijabetesa matičnim ćelijama: Šta to znači za obolele

Matične ćelije dobijene od žene koja boluje od dijabetesa tipa 1 u laboratoriji su pretvorene u ćelije koje luče insulin. Nakon transplantacije ona ponovo živi bez ograničenja. Za genetičara Miodraga Stojkovića ovo je ogroman pomak ka tome da se najzad stane na kraj dijabetesu tipa 1 i 2 - od kojih boluje oko 500 miliona ljudi širom sveta.

„Ova najnovija publikacija koja je objavljena pre dve nedelje u jednom od najboljih svetskih časopisa jasno i elegatno objašnjava primenu matičnih ćelija u kliničke svrhe“, rekao je Stojković u emisiji Newsnight na N1.

Kako je pojasnio, reč je o korišćenju ćelija koje su reprogramirane u ćelije koje produkuju insulin i koje su transplantirane ženi koja je posle 75 dana pokazala znake poboljšanja i već godinu dana od tada ne koristi insulin.

Te ćelije su, kako navodi, dobijene od samog pacijenta i u laboratoriji „naterane“ da budu beta ćelije – ćelije pankreasa. Takođe, objašnjava genetičar, urađena je transplantacija u trbušnu muskulaturu, a ne u jetru.

„Sama operacija trajala je 30 minuta, što je brzo i efikasno“, istakao je Stojković.

Šta mogu da očekuju oboleli

Ta regenerativna medicina, što se tiče šećera tipa 1 je veliki iskorak.

„Nadam se da će promeniti i kompletno strategiju borbe protiv bolesti. Svi znamo da postoji nedostatak organa za transplantaciju i drugi problemi koji onemogućavaju efikasno lečenje ove bolesti”, naglasio je on.

Da bi ušlo u širu primenu, kako objašnjava Stojković, potrebno je da da prođe izvesno vreme – između četiri i pet godina, da se vide rezultati.

„Ovo je pionirski rad i dobar početak. Bitno da se kaže da su kliničke studije u ranim fazama, i da mora da prođe veliki broj pacijenata da se vidi da je terapija efikasna i bezbedna po pacijente”, objasnio je genetičar.

A screenshot of a web browser displaying an article from the N1 news website. The title of the article is "Anksioznost i depresija najčešće tegobe zaposlenih". The page includes a sidebar with other news items and a navigation bar at the top.

Anksioznost i depresija najčešće tegobe zaposlenih

Svetski Dan mentalnog zdravlja 10. oktobar ove godine se obeležava sloganom – "Mentalno zdravlje na radnom mestu", a psihijatrica iz Klinike za psihijatrijske bolesti "Dr Laza Lazarević" Ljiljana Simić izjavila je kako podaci za Srbiju pokazuju da su prisutni poremećaji koji upućuju na anksioznost i depresiju i da su to najčešće tegobe zaposlenih.

Prema podacima Svetske zdravstvene organizacije 15 odsto radne populacije ima mentalni poremećaj u nekom trenutku vremena što je bitan podatak koji govori o radnoj efikasnosti, prenosi Danas.

„Ljudi provode veliki deo svog vremena na poslu. Posao nam može davati osećaj korisnosti, povećavajući naše samopoštovanje i pružajući mogućnosti da se povežemo sa drugima, ali može biti

izvor stresa i anksioznosti i doprineni razvoju ili pogoršanju problema mentalnog zdravlja. Zato je važno da naše radno okruženje pozitivno utiče na naše mentalno zdravlje, produktivnost i raspoloženje uopšte”, rekla je Simić za Danas.

Klinika „Dr Laza Lazarević“ i ove godine obeležava Svetski dan mentalnog zdravlja i daje, kako kažu, priliku svim građanima da razgovaraju sa stručnjacima ove klinike i pitaju ih sve što ih interesuje iz domena mentalnog zdravlja.

U četvrtak, 10. oktobra Centar za mentalno zdravlje u Vlajkovićevoj ulici 23 od 10 do 16 časova pružiće mogućnost građanima da neposredno saznaju o uslugama koje mogu dobiti, da vide prostor i da razgovaraju sa specijalistima psihijatrije i saradnicima. Multidisciplinarni tim koji radi u Centru je na raspolaganju za sva pitanja. Inače, svakog radnog dana otvoren je od 8-15 časova.

Na Svetski dan mentalnog zdravlja Klinika „Dr Laza Lazarević“ organizovaće i tradicionalnu akciju na Trgu Republike, gde će stručnjaci od 9-14 časova obavljati skrininge na najčešće mentalne poremećaje, uz savete građane kako treba prevenirati najčešće tegobe.

The screenshot shows a news article from RTV (Radio-Televizija Voivodina) titled "U Srbiji 1.800.000 obolelih od reumatskih bolesti". The article features a photo of Mirjana Lapčević, president of the Association of People Suffering from Rheumatic Diseases of the Republic of Serbia. The page includes a sidebar with news headlines and a sidebar for "NAŠ NOVI PROJEKAT" featuring a woman in a green blazer.

U Srbiji 1.800.000 obolelih od reumatskih bolesti

BEOGRAD - Predsednica Udruženje obolelih od reumatskih bolesti Republike Srbije Mirjana Lapčević izjavila je danas da je u Srbiji 1.800.000 osoba obolelo od reumatskih bolesti i bolesti mišićno-koštanog sistema, najčešće degenerativnih.

Ona je za Tanjug, povodom Svetskog dana borbe protiv artritisa, koji se obeležava 12. oktobra, rekla da je 90.000 obolelih odraslih građana od hroničnih artritisa, i to oko 35.000 od reumatoidnog artritisa, 35.000 od psorijasnog artritisa i ankirozirajućeg spondilitisa, a oko 2.000 dece i oko 10.000 obolelih od sistemskih bolesti vezivnog tkiva.

"Prema statutu ORS-a, naše glavno polje delovanja je edukacija obolelih od reumatskih bolesti, članova njihovih porodica i svih zainteresovanih građana. Naš cilj je da pacijenti razumeju i prihvate svoju bolest, ali i da aktivno učestvuju kao partneri u njenom lečenju. Posebno se posvećujemo edukaciji dece obolele od artritisa i njihovih roditelja, jer verujemo da informisani izbori donose bolje ishode", rekla je Lapčević.

Ona je najavila niz aktivnosti povodom Svetskog dana borbe protiv artritisa, na kojima će se govoriti o izazovima sa kojima se suočavaju oboleli, važnosti ranog postavljanja dijagnoze i modernim terapijama.

"Osim Beograda, konferencije i aktivnosti povodom Svetskog dana borbe protiv artritisa biće održane i u Niškoj Banji, Novom Sadu, Kragujevcu i Užicu. Ova manifestacija ima za cilj da podigne svest javnosti, zdravstvenih profesionalaca i državnih institucija o važnosti omogućavanja obolelima od artritisa pristupa savremenom lečenju, očuvanju radnog i reproduktivnog zdravlja, kao i poboljšanju socijalnog blagostanja", rekla je Lapčević.

Kako je najavila u subotu, 12. oktobra biće organizovana i šetnja članova oba udruženja u Knez Mihajlovoj ulici od 12 do 14 časova, kako bi se dodatno skrenula pažnja na važnost podrške obolelima i podizanje svesti o reumatskim bolestima.

U Institutu "Dedinje" urađena još jedna uspešna transplantacija srca

BEOGRAD - U Institutu "Dedinje" urađena je još jedna uspešna transplantacija srca, samo dva meseca nakon prve.

Pacijent je 54-godišnji muškarac iz Loznice, koji je pre toga imao ozbiljne probleme sa srcem, saopšteno je iz Instituta "Dedinje".

Donor je bio 51-godišnji muškarac iz Niša, koji je preminuo usled teške traume mozga. Transplantacija je obavljena u subotu, 5. oktobra, a pored pacijenta koji je dobio srce, zahvaljujući ljudskosti, empatiji i

hrabrosti porodice donora, darivanjem bubrega i rožnjača, još četiri osobe su dobile šansu za novi, kvalitetniji život, navodi se u saopštenju.

"Dobra okolnost je da su donor i naš pacijent bili podudarni po krvnoj grupi i starosnoj dobi, što je omogućilo idealno uparivanje donorskog organa i primaoca. I ovog puta korišten je OCS sistem za čuvanje organa (The TransMedics Organ Care System). Ovaj aparat, odnosno kutija, omogućava da se srce, koje se stavlja u njega, perfunduje krvlju donora. Tako srce sve vreme kuca, od momenta kada se uzme iz grudnog koša donora, kada se kratko zaustavi i stavlja u mašinu, sve do trenutka kada se ugradi u grudni koš primaoca. Na taj način isključena je mogućnost da srce pati zbog nedostatka krvi i kiseonika, tako da je ta vrsta zaštite organa apsolutno najbolja", rekao je doc. dr Saša Borović, rukovodilac Centra za srčanu slabost u Institutu "Dedinje".

"Takav postupak omogućen je u okruženju jedino u Institutu "Dedinje", a mi se nadamo da će Republički fond za zdravstveno osiguranje prepoznati značaj tog aparata i da će transplantacionim timovima biti omogućeno njegovo korištenje o trošku države", dodao je doc. dr Borović.

Prema rečima dr Borovića već prvog dana nakon transplantacije, pacijent je bio odvojen od mehaničke ventilacije, nasmejan i sjajno raspoložen, a drugog dana po operaciji, ustajao je i stajao pored kreveta.

"Danas već šeta pored kreveta, organizam je dobro prihvatio novi organ, nema pokazatelja odbacivanja za sada. Ceo tim je veoma zadovoljan njegovim oporavkom. Očekujemo da će se nastaviti ovakva dinamika njegovog oporavka i da će za najviše tri nedelje napustiti bolnicu", rekao je on i dodao da porodici koja je dala pristanak za darivanje organa iskazuju ogromnu zahvalnost, jer se na taj način nekome produžio život.

"Apelujem na celo građanstvo da shvate da smo mi profesionalci, da smo posvećeni svojim pacijentima, radimo danonoćno, te od njih očekujemo da pronađu kod sebe humanost i empatiju kako bi nam pomogli, a samim tim i mi pacijentima", naveo je dr Borović.

Pored kardiohirurga doc. dr Borovića, tim koji je učestvovao u transplantaciji činili su kardiohirurzi doc. dr Petar Vuković, dr Mladen Boričić, kao i anesteziolozi doc. dr Dragana Unić Stojanović, dr Siniša Jagodić, kardiolozi dr Dragana Košević i dr Jelena Stefanović Nešković, uz podršku dr Jelene Miladinović, dr Nataše Paunić i dr Bojane Milovanović.

Uspešnosti transplantacije doprinele su i medicinske sestre Jasmina Medenica, Jana Mikavica, kao i anestetičari Jelena Vujatović, Zorica Selaković i Nikola Filipović, zatim instrumentarke Milena Stojković, Snežana Medaković i Katarina Tomić, dok su se za perfuziju pobrinuli Nemanja Ristić, Saša Milošević i Stevan Mitrović. Bolničarka Ljiljana Glumac takođe je imala važnu ulogu, a neizostavnu pomoć pružile su i Služba za laboratorijsku dijagnostiku i Odeljenje za transfuziju.

Nakon izlaska iz operacione sale, za pacijenta su se pobrinule i sestre u Intenzivnoj nezi "Dedinja" Nevena Simić, Gordana Milisavljević, Danijela Stanojković, Ana Veličković, Iva Vokoun, Emilija Stojićević i Milka Aleksić, saopštio je Institut "Dedinje".

Transplantirani pacijent se odlično oseća, osetio je veliko olakšanje, a u Institutu "Dedinje", kako je rekao, čuvaju ga "kao oči u glavi".

ПОЛИТИКА

Jubilej Opštih bolnica u Subotici

Bez liste čekanja za pregled skenera. Velika ulaganja u nabavku opreme, ali potrebna je i rekonstrukcija sadašnje bolničke zgrade

Subotica – Opštih bolnica u Subotici obeležila je 183 godine postojanja kao jedna od najstarijih zdravstvenih ustanova u našoj zemlji koja zbrinjava gotovo 300.000 stanovnika. Ovo je najveći medicinski centar na severu Vojvodine, koji ne samo da brine o zdravlju stanovnika Severnobanatskog okruga, već ovamo gravitiraju i dva susedna okruga.

„Subotička bolnica više nema listu čekanja za pregled skenera, zahvaljujući sredstvima Pokrajinskog sekretarijata za zdravstvo popravljena su oba skenera, imamo novi magnet, velikim trudom radiološke službe praktično je lista čekanja izbrisana. Opštih bolnica Subotica danas broji 1.240 zaposlenih, od toga 208 lekara, 123 lekara specijalista, 72 lekara na specijalizaciji, imamo i pet farmaceuta, 14 zdravstvenih saradnika, četiri doktora nauka, sedam magistara nauka, 780 medicinskih sestara, 187 pomoćnih tehničkih radnika i 46 administrativnih radnika“ naveo je dr Saša Đelebdžić, direktor Opštih bolnica.

Bolnica u Subotici ima 670 postelja i u godini dana ostvareno je 103.924 bolničkih dana, gotovo 29 hiljada hospitalizacija, 8.109 operacija. 205.022 pregleda u specijalističkoj poliklinici. Na urgentnom odeljenju zbrinuto je više od 200 hiljada pacijenata, magnetnom rezonancicom urađeno je 3.164 pregleda, a na CT-u više od 11 hiljada. „Možemo da se pohvalimo da smo uradili 152 veštačke oplodnje, 45 je potvrđenih trudnoća, devet porođaja 14 dece jer imamo i pet blizanaca. U angio sali urađeno je 900 procedura, a ono što je kuriozitet, prvi put u subotičkoj bolnici, pod mentorstvom prof. dr Gorana Milašinovića implantirani su pejsmejker koji se ugrađuju pacijentima za lečenje srčane slabosti“ nastavio je dr Đelebdžić.

On je istakao da je Vlada Vojvodine, odnosno Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo u medicinsku opremu Opšte bolnice Subotica i u kapitalno održavanje uložilo 327 miliona dinara, a među ulaganjima svakako je najznačajnija nabavka magnetne rezonance. U opremu za embriološku laboratoriju uloženo je skoro 30 miliona dinara. Prema rečima direktora bolnice od novca koji im je dodeljen iz pokrajinskog budžeta očekuju još da stigne porođajni sto za ginekologiju, specijalno sanitetsko vozilo sa svojom pratećom opremom za transport najugroženijih pacijenata, te oprema za savremeni praćenje pacijenata za odeljenje anesteziologije sa reanimatologijom, s obzirom da su postojeći sistemi su stari 15 i više godina.

Dr Milan Popov, pokrajinski sekretar za zdravstvo istakao je da je ova zdravstvena ustanova, koju od dva veka postojanja deli još samo 17 godina, stub zdravstva u ovom regionu. Zbog toga je neophodno nastaviti dalja ulaganja i istražati u borbi za izgradnju nove bolnice, dodao je. „Ovog meseca imaćemo zajedničku sednicu republičke i pokrajinske vlade i tu će biti tri ključne stvari koje treba zajedno da se prezentuju između ministarstva zdravlja i pokrajinskog sekretarijata. Jedna od njih biće izgradnja bolnice u Subotici“ rekao je dr Popov.

Opšta bolnica u Subotici osnovana je 1841. godine, deceniju nakon što je gradom harala epidemija kolere. Tada je gradski fizikus Antal Kovač uputio molbu gradu da osnuje bolnicu sa 20 kreveta. Subotička bolnica od tada je prešla dug put, ali je sada ponovo na prekretnici jer zgrada podignuta sedamdesetih godina prošlog veka već duže vreme ne zadovoljava sve uslove savremene medicinske zaštite.

„Predstoji nam borba za početak rekonstrukcije. Nadam se da ćemo Opštu bolnicu Subotica da pretvorimo u savremeni, moderan klinički centar“ rekao je Stevan Bakić, gradonačelnik Subotice.

Rekonstrukcija Opšte bolnice u Subotici najavljuje se od 2020. godine i grad je nedavno za dopunu i dodatne troškove izrade projektno-tehničke dokumentacije izdvojio 50 miliona dinara.

ПОЛИТИКА

Dugo čekanje na operacije zbog manjka ortopeda

Požarevac – Liste čekanja na operacije u Opštoj bolnici Požarevac najduže su za pojedine ortopediske intervencije. Primera radi, na ugradnju proteze za koleno čeka se više od četiri godine. Na listi je trenutno 734 pacijenta. U praksi to izgleda ovako – ovog 30. septembra na red za tu intervenciju trebalo bi da dođe pacijent upisan pre 54 mjeseca, tačnije 11. marta 2020. godine. Pacijenti upisani ovog mjeseca novo koleno morade da

trenutno 734 pacijenta. U praksi to izgleda ovako – ovog 30. septembra na red za tu intervenciju trebalo bi da dođe pacijent upisan pre 54 meseca, tačnije 11. marta 2020. godine. Pacijenti upisani ovog meseca novo koleno moraće da čekaju do aprila 2028. godine ukoliko ne dođe do najavljenih smanjenja ili ukidanja listi čekanja.

Ugradnju hibridne proteze kuka u požarevačkoj bolnici trenutno čeka 161 pacijent. Sudeći po aktuelnoj listi čekanja, početkom 2025. biće operisani oni koji su upisani u junu 2022. godine, a pacijenti prijavljeni tokom ovog meseca trebalo bi da čekaju do aprila 2027.

Na listi za ugradnju bescementne proteze kuka čeka 126 osoba. Polovinom januara 2025. na red bi trebalo da dođe pacijent upisan tri godine ranije. Manja gužva je za ugradnju cementne proteze kuka, na koju čeka 22 pacijenta u proseku do dve godine.

Najveći problem je u broju ortopeda. Prema rečima dr Draška Dačića, v. d. direktora Opštete bolnice Požarevac, trenutno imaju osam specijalista ortopedije, od kojih jedan ovih dana odlazi u penziju, a uskoro još jedan stiće taj uslov. Operaciju kukova izvode svi, dok koleno operišu samo četvorica ortopeda, objašnjava Dačić.

Lista čekanja za operaciju katarakte i ugradnju rigidnog sočiva u Požarevcu polako se smanjuje, a to se može povezati sa činjenicom da od 2016. godine RFZO pojedinim pacijentima odobrava ovu intervenciju na privatnim klinikama. Na listi se trenutno nalazi 41 osoba. Prva naredna intervencija zakazana je za 4. oktobar ove godine, a reč je o pacijentu koji čeka oko dve i po godine. Toliko bi trebalo da čekaju i poslednji sa aktuelne liste. Zanimljivo je da od marta ove godine nema prijavljenih za ovu očnu intervenciju u požarevačkoj bolnici.

U Podunavskom okrugu kraće liste

U Opštjoj bolnici „Sveti Luka” Smederevo ortopedске operacije čeka ukupno osam pacijenata. Radi se o ugradnji različitih proteza kuka i čeka se po godinu dana. Za operaciju katarakte ne postoje liste čekanja. U Smederevsкоj Palanci na ugradnju proteze kolena čeka osam pacijenata od dve i po do tri godine, dok ugradnju proteze kuka čeka ukupno 17 osoba od šest meseci do godinu dana. U toj bolnici postoje i liste za skener glave, grudnog koša i abdomena sa malom karlicom – te pregledе čeka ukupno pet pacijenata, najduže dva i po meseca.

The screenshot shows a news article from the RTS Planeta website. The headline reads: "Većina današnje generacije novorođenih neće doživeti 100. rođendan – predviđaju naučnici". The article discusses a study by Gerontologist prof. dr Džej Olšanski which suggests that the current generation of newborns will not live to see their 100th birthday due to various factors like smoking and poor diet. Below the article is a photograph of a newborn baby wrapped in a blue blanket, lying in a white basket, next to a large number '100' and some colorful cupcakes.

Većina današnje generacije novorođenih neće doživeti 100. rođendan – predviđaju naučnici

Gerontolog prof. dr Džej Olšanski već je oguglao na kritike svojih pogleda po pitanju ljudske dugovečnosti. Pre nekoliko decenija, on i njegov tim saradnika predviđali su da će tadašnje generacije dece u proseku živeti samo do 85 godina i da će samo jedan do pet odsto njih doživeti 100. rođendan. U nedavno objavljenoj studiji, profesor tvrdi da je dokazao svoju hipotezu.

Mnogi su ustuknuli zbog njegove mračne procene, navodi profesor Olšanski, pošto su navikli na predviđanja da će 50 odsto generacije novorođenih doživeti 100 godina.

„Godine 1990. predviđali smo da će se povećanje očekivanog životnog veka usporiti, a efekti medicinskih intervencija, takozvanih 'flastera', sve manje i manje će uticati na očekivani životni vek“, navodi dr Olšanski, profesor gerontologije i biodemografije na Školi javnog zdravlja na Univerzitetu Illinois u Čikagu (Takođe je naučni saradnik u Centru za starenje i na Londonskoj školi za higijenu i tropsku medicinu).

„Mnogi se nisu složili sa nama. Rekli su: 'Ne, ne, ne!'. Napredak u medicinskim tehnologijama i tehnologijama koje produžavaju život će se ubrzati i povući očekivani životni vek zajedno sa sobom.“

Sada, 34 godine kasnije, dr Olšanski kaže da su on i njegovi saradnici dokazali svoju hipotezu. Njihova analiza podataka o životnom veku stanovnika Australije, Francuske, Hong Konga, Italije, Japana, Južne Koreje, Španije, Švedske, Švajcarske i Sjedinjenih Država objavljena je u časopisu Nature Aging.

Sve u svemu, ženska deca rođena 2019. na ovim prostorima imaju 5,1% šanse da dostignu 100 godina starosti, navodi se u studiji. Dok za muškarce postoji samo 1,8% šanse.

„Čekali smo 30 godina da testiramo našu hipotezu. Pokazali smo da je era brzog povećanja očekivanog životnog veka završena, baš kao što smo i predvideli“, ističe prof. Olšanski.

„Sada želim da se uverim da je ovo ispravno protumačeno“, dodaje. „Još uvek produžavamo životni vek, ali to se odvija sve sporijim tempom nego u prethodnim decenijama.“

Само 5% девојчица и 1,8% деčaka данашње генерације новорођених доживеће 100. рођендан

Samo 5% девојчица и 1,8% деčaka данашње генерације новорођених доживеће 100. рођендан

У интервјуу за Si-En-En, prof. Olšanski је детаљније говорио о анализи података о дуговечности.

Mnogi истраживачи предвиђају да ће одређени људи ускоро моći да доживе 120, па чак и 150 година. Како помирити Vaše налазе са тим предвиђањима?

– То су све измишljene бројке. Не постоји начин да се empirijski потврде тврдње о радикалном продуženju живота које износе људи у овој области.

У наšem раду каžemo: „Molim vas, престаните да претерujete. То су непроверљиве научне хипотезе.“
Само једна жена је доћекала свој 122. рођендан и то је то.

(Та жена, Žen Kalmon, рођена је 1875. године у Arlu, Francuska, у време када је очекивани животни век био скоро 45 година. Umrla је 122 године и 164 дана касније 1997. године, упркос томе што је цео живот пушила и пила алкohол.)

Trenutno стarenje је непроменljivo – то је пропадање ваших ћелија, ткива, органа и система органа које се тренутно не може зауставити. То је нуспроизвод рада машиnerije живота.

Ako izložite dovoljno људи у популацији непроменljivoj сили стarenja, nailazite на prepreku koja otežava постизање daljih dobitaka u očekivanom животном veku, i tu smo sada. Možete nastaviti да napredujete u borbi protiv velikih bolesti, ali то neće imati efekat produženja живота као што људи misle – u stvari, то ће proizvesti opadajući efekat.

Ali то је последица успеха. То nije последица неуспеха. То је последица omogućavanja ljudima да живе dovoljno dugo да искuse biološki proces starenja, koji је сада dominantni faktor rizika.

Jedini начин на који можемо да probijemo ovaj стакленi plafon дуговечности је ако usporimo biološki процес starenja.

Tokom poslednjih 30 godina, gojaznost i povezane bolesti poput dijabetesa tipa dva postale су шiroko rasprostranjene. Kakvu је ulogу ово имало у usporavanju maršа ka дуговечности?

– Да, имали smo prilično dramatičan porast gojaznosti u populaciji, а gojaznost dovodi до dijabetesa, kardiovaskularnih bolesti, raka i drugih stanja. Moje kolege и ja objavili smo rad 2005. године у којем ukazujemo да ће ово бити прва генерација dece која ће живети kraće od svojih roditelja zbog gojaznosti.

Kao odgovor, medicinska nauka je stvorila širok spektar prilično izvanrednih tehnologija koje produžavaju život dizajniranih da leče posledice gojaznosti, dijabetesa, srčanih bolesti – lekove kao što su statini, antibiotici i vakcine, hirurške procedure, uređaje za otkrivanje bolesti i rano lečenje za sve ove bolesti. Oni rade. Rezultati su apsolutno izvanredni.

Moderna era je ispunjena ljudima koji žive u svojim sedamdesetim, osamdesetim, a nekolicina u devedesetim i više, od kojih skoro svi žive zahvaljujući napretku medicine – dobili su vreme koje su lekari širom sveta stvorili za nas.

Igra dugovečnosti koju sada igramo je kao video-igra u kojoj lovite 'neprijatelja'. Svaki 'napadač' predstavlja različitu bolest, a što ste stariji, to je više 'napadača' i brže se pojavljuju.

Ako radite obdukciju starijih tela, videćete više bolesti koje postoje, od kojih bi svaka mogla da bude smrtonosna. A ove bolesti koje se pojavljuju povezane su sa osnovnim procesom starenja – starenjem, starenjem naših ćelija, tkiva, organa i sistema organa koje je nepromenljivo.

Ali recimo da preokrenemo te bolesti, eliminišemo gojaznost i pušenje, to i dalje neće imati mnogo uticaja na očekivani životni vek jer su mnoge negativne posledice postojanja ovih stanja već ublažene farmaceutskim preparatima ili hirurškim zahvatima jedne ili druge vrste.

Bili bismo mnogo zdraviji, naravno. Zdravstveni vek bi se značajno poboljšao ako bismo mogli da prestanemo da uzimamo ove lekove i da se rešimo ovog viška kilograma i prestanemo da pušimo i eliminišemo izlaganje suncu ili smanjimo izlaganje suncu i eliminišemo lekove, ali to se zapravo neće dogoditi u stvarnom životu.

Argumenti da će ljudi doživeti 150 ili više godina zasnovani su na radu koji se obavlja sa životnjama. Iako je istina da miševi nisu ljudi, da li vam ovaj rad daje nadu?

– Postoji razlog za optimizam da se približava druga revolucija dugovečnosti. Istraživači uspevaju da uspore biološko starenje voćnih mušica, crva, miševa i primata, nudeći čovečanstvu drugu šansu da promeni tok ljudskog opstanka.

To je gerontologija kao nauka. Vrata su nam širom otvorena da promenimo osnovni biološki proces starenja. Međutim, neki istraživači su uzeli rezultate ovih životinjskih modela i prepostavili da ako možete udvostručiti ili utrostručiti životni vek miša, možete udvostručiti ili utrostručiti životni vek čoveka.

Ne sumnjam da možemo produžiti životni vek ovih vrsta koje kraće žive, ali nema dokaza da se to prevodi u ekvivalentno povećanje životnog veka ljudi. Da li će to možda omogućiti da živimo duže? Da. Znamo li za koliko? Ne.

Mera uspeha ne bi trebalo da bude produženje životnog veka. To bi trebalo da bude produženje perioda zdravstvenog stanja. Ovo je nešto što možemo da izmerimo, i to je nešto što svi želimo. U stvari, tvrdio bih da je zdravlje najdragocenija roba na Zemlji i da se bavimo proizvodnjom koliko god možemo.

Ako ne pronađemo način da moduliramo starenje i koristimo samo alat koji sada imamo, a koji leči jednu po jednu bolest, možda nam se neće dopasti ono što ćemo doživeti u budućnosti. Možemo dobiti postepena poboljšanja u očekivanom životnom veku, ali takođe možemo dobiti povećanje slabosti i invaliditeta jer menjamo jednu grupu bolesti za drugu.

Zapamtite, smrt je igra sa nultom sumom. Jedno pada, nešto drugo raste, a postoji bojazan da ćemo rak i kardiovaskularne bolesti zameniti demencijom, Alchajmerom i drugim ozbiljnim zdravstvenim izazovima koje trenutno ne možemo da promenimo. Zato moramo da pazimo šta želimo i šta proizvodimo u budućnosti, jer bi produženje života bez produženja zdravlja bilo veoma štetno.